

Nouzový stav

Bohoslužba pro domácí čtení a zamýšlení.

Celková délka biblických čtení je delší, než je při evangelických bohoslužbách běžné. Při společné domácí pobožnosti je možno čtení zkrátit, např. tak, jak naznačuje odlišná velikost písma.

Píseň 161.1

Tebe, Bože, chválíme, Pane, tvoji ctíme sílu. Před tebou se skláníme, tvému divíce se dílu. Tys od věků na věky, Bože, mocný, veliký.

Vstupní slovo: Žalm 121 [Píseň k pouti.] Pozvedám své oči k horám: Odkud mi přijde pomoc? Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi. Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, nedříme ten, jenž tě chrání. Ano, nedříme a nespí ten, jenž chrání Izraele. Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.

Píseň 189

1. **Hrad přepevný jest Pán Bůh náš,** zbroj výborná i síla;

onť nás chrání, když satanáš své proti nám vysílá.

Ten starý nepřítel zkazit by nás chtěl,

moc a mnohá lest hrozná zbraň jeho jest, v světě nemá rovného.

2. **Nástroj lidský jest v tom špatný,** / snadní jsme my k zmožení. /

Však hájí nás rek udatný, / ježž Bůh nám dal k spasení. /

Kdo by ten byl, nevíš? / Jest Kristus Ježíš, /

Bůh a Pán všeho, / a není jiného; / pole jistě obdrží.

3. **Byť svět i plný ďáblů byl,** / chtějících nás zhltni, /

však žádný by z nás nebyl, / musejí ustoupiti. /

Kníže světa toho, / ač bouří mnoho, /

co chce, nespraví, / soud Boží ho dáví, / slovíčko jej porazí.

4. **Ďábel, svět musejí jistě / ustoupit slovu jeho,** /

neb s námi jest v každém místě / Pán s dary Ducha svého. /

Přijde-li na zmatek / čest, hrdlo, statek, /

necht sobě mají, / nic tím nezískají, / nebes nám však nechají.

Podle žalmu 46 M. Luther 1529 / J. Třanovský 1636

Modlitba: *Děkujeme Ti, Otče náš, za radostné poselství evangelia o Tvé lásce, o Tvém zájmu o nás lidi a o celé své stvoření. Děkujeme Ti za Tvou církev, děkujeme za všechna setkávání s bratry a sestrami při bohoslužbách či jiných církevních akcích i za další kontakty s nimi. Dnes, když nemůžeme být na bohoslužebném shromáždění s velkou vděčností si uvědomujeme, jak úžasné jsou moderní komunikační prostředky, děkujeme Ti za možnost být jejich prostřednictvím ve spojení, být na virtuálních bohoslužbách, vědět vzájemně o sobě. Děkujeme Ti za práci vědců a techniků, kteří k vývoji dnešních možností komunikace přispěli.*

Omezení, která přinášejí opatření proti nákaze, jsme dosud nikdy nezažili. Prosíme Tě, veď nás k zamýšlení, co nám lidem chceš říci. Prosíme Tě, aby dnešní situace nás vedla k hledání skutečných hodnot, které mol ani rez nekazí, k hledání hodnot Tvého království.

Prosíme Tě o Tvou přítomnost v tuto chvíli, kdy se zamýšlíme nad Tvým poselstvím, vnitřně spojeni s našimi sestrami a bratry v Kristu. Amen.

Starozákonní čtení: Jób 1.1-22 (celá kapitola) Byl muž v zemi Úsu jménem Jób; byl to muž bezúhonný a přímý, bál se Boha a vystříhal se zlého.

2 Narodilo se mu sedm synů a tři dcery.

3 Jeho stáda čítala sem tisíc ovcí, tři tisíce velbloudů, pět set spřežení skotu a pět set oslic. Měl také velmi mnoho služebnictva. Ten muž předčil všechny syny dávnověku.

4 Jeho synové strojivali doma hodokvasy, každý ve svůj den, a zvali i své tři sestry, aby s nimi hodovaly a pily.

5 Když uplynuly dny hodokvasu, Jób pro ně posílal a posvěcoval Je. Za časného jitra obětoval oběti zápalné za každého z nich; říkal si totiž: "Možná, že moji synové zhřešili a zlořečili v srdci Bohu." Tak činil Jób po všechny dny.

6 Nastal pak den, kdy přišli synové Boží, aby předstoupili před Hospodina; přišel mezi ně i satan.

7 Hospodin se satana zeptal: "Odkud přicházíš?" Satan Hospodinu odpověděl: "Procházel jsem zemi křížem krážem."

8 Hospodin se satana zeptal: "Zdalipak sis všiml mého služebníka Jóba? Nemá na zemi sobě rovného. Je to muž bezúhonný a přímý, bojí se Boha a vystříhá se zlého."

9 Satan však Hospodinu odpověděl: "Cožpak se Jób bojí Boha bezdůvodně?"

10 Vždyť jsi ho ze všech stran ohradil, rovněž jeho dům a všechno, co má. Dílu jeho rukou žehnáš a jeho stáda se na zemi rozmohla.

11 Ale jen vztáhni ruku a zasáhni všechno, co má, hned ti bude do očí zlořečit."

12 Hospodin na to satanovi odvětil: "Nuže, měj si moc nade vším, co mu patří, pouze na něho ruku nevztahuj." A satan od Hospodina odešel.

13 Nastal pak den, kdy Jóbovi synové a dcery hodovali a pili víno v domě svého prvorozeného bratra.

14 Tu přišel k Jóbovi posel a řekl: "Právě orali s dobyt看kem a při něm se popásaly oslice.

15 Vtom přitrhli Šebovci, pobrali je a čeled' pobili ostrším meče. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

16 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Z nebe spadl Boží oheň, zachvátil ovce a čeled' pozřel. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

17 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Kaldejcí rozdělání do tří houfů napadli velbloudy, pobrali je a čeled' pobili ostrším meče. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

18 Ještě nedomluvil, když přišel další a řekl: "Tvoji synové a dcery hodovali a pili víno v domě svého prvorozeného bratra.

19 Vtom se zvedl od pouště silný vítr a opřel se ze všech čtyř stran do domu. Ten se na mladé lidi zřítíl a oni zahynuli. Unikl jsem jenom já a oznamuji ti to."

20 Tu Jób povstal, roztrhl svou řízu a oholil si hlavu. Potom padl k zemi, klaněl se

21 a pravil: "Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno."

22 Při tom všem se Jób nijak neprohřešil a neřekl proti Bohu nic nepatřičného.

Novozákonní čtení: Zjevení Janovo 21.1-22.5 A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pomínuly a moře již vůbec nebylo.

2 A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha.

3 A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: "Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi,

4 a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo."

5 Ten, který seděl na trůnu, řekl: "Hle, všechno tvořím nové." A řekl: "Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá."

6 A dodal: "Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé.

7 Kdo zvítězí, dostane toto vše; já mu budu Bohem a on mi bude synem.

8 Avšak zbabělci, nevěrní, nečistí, vrahové, cizoložníci, zaklínači, modláři a všichni lháři najdou svůj úděl v jezeře, kde hoří oheň a síra. To je ta druhá smrt."

9 A přistoupil jeden ze sedmi andělů, kteří měli těch sedm nádob a v nich připraveno sedm posledních pohrom, a řekl mi: "Pojď, ukážu ti nevěstu, choť Beránkovu."

10 Ve vytržení ducha mě vyvedl na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha,

11 zářící Boží slávou; jeho jas jako nejdražší drahokam a jako průzračný křišťál.

12 Město mělo mohutné a vysoké hradby, dvanáct bran střežených dvanácti anděly a na branách napsaná jména dvanácti pokolení synů Izraele.

13 Tři brány byly na východ, tři brány na sever, tři brány na jih a tři brány na západ.

14 A hradby města byly postaveny na dvanácti základních kamenech a na nich bylo dvanáct jmen dvanácti apoštolů Beránkových.

15 Ten, který se mnou mluvil, měl zlatou míru, aby změřil město i jeho brány a hradby.

16 Město je vystaveno do čtverce: jeho délka je stejná jako šířka. Změřil to město, a bylo to dvanáct tisíc měr. Jeho délka, šířka i výška jsou stejné.

17 Změřil i hradbu, a bylo to sto čtyřicet čtyři loket lidskou mírou, kterou použil anděl.

18 Hradby jsou postaveny z jaspisu a město je z ryzího zlata, zářícího jako křišťál.

19 Základy hradeb toho města jsou samy drahokam: první základní kámen je jaspis, druhý safír, třetí chalcedon, čtvrtý smaragd,

20 pátý sardonyx, šestý karneol, sedmý chrysolit, osmý beryl, devátý topas, desátý chrysopras, jedenáctý hyacint a dvanáctý ametyst.

21 A dvanáct bran je z dvanácti perel, každá z jediné perly. A náměstí toho města je z ryzího zlata jako z průzračného křišťálu.

22 Avšak chrám jsem v něm nespatriil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek.

23 To město nepotřebuje ani slunce ani měsíc, aby mělo světlo: září nad ním sláva Boží a jeho světlem je Beránek.

24 Národy budou žít v jeho světle; králové světa mu odevzdají svou slávu.

25 Jeho brány zůstanou otevřeny, protože stále trvá den, a noci tam už nebude.

26 V něm se shromáždí sláva i čest národů.

27 A nevstoupí tam nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.

22:1 A ukázal mi řeku živé vody, čiré jako křišťál, která vyvěrala u trůnu Božího a Beránkova.

2 Uprostřed města na náměstí, z obou stran řeky, bylo stromoví života nesoucí ovoce dvanáctkrát do roka; každý měsíc dozrává na něm ovoce a jeho listí má léčivou moc pro všechny národy.

3 A nebude tam nic prokletého. Bude tam trůn Boží a Beránkův; jeho služebníci mu budou sloužit,

4 budou hledět na jeho tvář a na čele ponesou jeho jméno.

5 Noci tam již nebude a nebudou potřebovat světlo lampy ani světlo slunce, neboť Pán Bůh bude jejich světlem a budou s ním kralovat na věky věků.

Píseň 200

1. **V tvé síle, Pane Bože můj**, všem bouřím vzdoruji
a mořem času v přístav tvůj bezpečně doplují.

2. Ať hrozí temné úskalí, / neb děsí hukot vln, /
tvá moc vln hory povalí / a zachrání můj člun.

3. Mé kormidlo ty řídíš sám, / utišíš přival pěn, /
že dravým moře hlubinám / neklesne loď má v plen.

4. Hle, v dáli spásy kyne břeh / a blaha svítá kraj! /
Tam v přístav říd' mé lodi běh / a v svůj dej vstoupit ráj!

Evangelium: Lk.12.54-57 Také zástupům Ježíš řekl: „Když pozorujete, že na západě vystupuje mrak, hned říkáte: ‚Přijde déšť‘ – a bývá tak; a vane-li jižní vítr, říkáte: ‚Bude vedro‘ – a bývá. Pokrytci, umíte posoudit to, co vidíte na zemi i na obloze; jak to, že nedovedete rozpoznat tento čas? Proč nejste s to sami od sebe posoudit, co je správné?

Kázání: Žijeme v situaci, jakou jsme ještě nikdo nezažili. Zavřené kostely, znemožněné kontakty mezi lidmi. To nebylo ani za Němců, ani za komunistů. Není to důsledek politické situace, nýbrž dramatického rozšíření viru, který dříve žil zcela neškodně v tělech některých netopýrů, a teď se - škodlivě - dostal mezi lidi. Důsledky pandemie zcela ochromily náš dosavadní způsob života. Všechno je teď jinak. Mnohé činnosti musíme na neurčitě dlouhou dobu oželeť. Nejvyšší hokejová soutěž zůstane bez vítěze, nebude mistrovství světa v hokeji, a pravděpodobně ani olympiáda nebude. To jen dokresluje mimořádnost situace. Nemůžeme chodit na kulturní akce, ba ani do knihoven, normálně nakupovat, nemůžeme se navštěvovat, lékaře vyhledáváme jen v těch nejnepříjemnějších případech. Mnohé pracovní činnosti neprobíhají, podnikatelé a lidé samostatně výdělečně činní se dostávají do svízelných situací. A mohli bychom ve výčtu pokračovat dále. Při tom se neubráníme otázce "PROČ?".

Četli jsme text z Jobovy knihy. To, co prožil Job, bylo nesrovnatelně horší než to, čím procházíme dnes my. Pravdou však je, že nikdy v novodobé evropské historii nedošlo k tak hromadnému narušení našich lidských plánů a představ, k jakému dochází nyní. Prostřednictvím čteného textu z Lukášova evangelia nás Pán Ježíš nabádá, abychom si z aktuální situace uměli vzít poučení, abychom v tom, co se kolem nás děje, uměli slyšet Boží hlas.

Už řadu let zní světem varování před globálním oteplováním, které zřejmě je aspoň do určité míry způsobeno naší lidskou činností. Dělají se kvůli tomu konference, přijímají se závazky, ale stále nějaká výraznější reakce se neobjevuje. Z navenek fungující ekonomiky a ze svého náročného způsobu života se nám slevit nechce – či nechtělo?

Dnešní nouzový stav, v němž se náš stát spolu se značnou částí naší civilizační oblasti nalézá, svým způsobem zasahuje každého z nás. Aspoň na čas jsme se museli se svým příjemným, avšak náročným způsobem života rozloučit. Nevíme, jak dlouho bude tato situace trvat a jak se budou různá omezení vyvíjet. Ale už teď je jasné, že bude znamenat tvrdý, drsný, bolestivý zásah do fungování ekonomiky. Ale budou zde i další důsledky. Dopad na oblast vzdělávání a kultury, která leží mimo hlavní ekonomickou sféru, bude jistě hodně výrazný: zavřené školy, knihovny, umělecké soubory nemohou zkoušet. Můžeme ovšem očekávat i změny jiného charakteru. (A jestli se někomu

zdálo, že místo radostného poselství evangelia mluvím o samých neradostných věcech, tak teď tomu tak snad už nebude.) Lidem se mění pohled na svět, ve větší či menší míře se mění jednomu každému s nás. Ochranná opatření nás od druhých lidí oddělují, přesto – aspoň v duchovním smyslu slova – lidé mají k sobě blíže. Jednomu na druhém více záleží. Vztah konkurence je vytlačován vztahem kooperace. Hodnoty vidíme jinde, než jsme byli zvyklí. Tím se mění i naše rozhodovací kritéria. Plochý materiální svět se teď uzavírá a pro mnohé to může znamenat otevření vertikální dimenze. Nebude tento posun myšlení znamenat – aspoň pro někoho – výzvu hledat Boha, výzvu jít za Ježíšem?

Omezení způsobu života přišla – až symbolicky – do postního období. Rozumné prognózy ovšem naznačují, že je časově výrazně přesáhnou. Blížící se Velikonoce nám výrazně připomínají, že Bohu na světě záleží. Záleží mu na něm i v době, kdy jeho velká část je zasažena koronavirem. Nevíme, proč procházíme touto cestou. Třeba lidé zaslechnou Boží hlas, zřejmě výraznější, jež je ten hovořící prostřednictvím změn klimatu.

Ježíš Kristus, vítěz nad zlem a temnotou, musel – kvůli našemu hříchu – projít hroznou cestou utrpení i smrti. Ta hrůza se dotýkala Jeho psychiky – vždyť o NĚM vyznáváme, že se stal cele člověkem. Lidské utrpení a bolest slyšíme z Jeho slov na kříži: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil* (Mt.27.46). A přesto svým vzkříšením přemohl moc temnoty, zvítězil nad zlem. A toto Jeho vítězství se netýká jen nějakého nepředstavitelně vzdáleného eschatologického horizontu. Týká se i naší současnosti. On propojuje časnost s věčností. Díky Němu Boží království proniká na naši Zemi, do našeho aktuálního životního prostoru. Projevuje se i nejrůznějšími projevy solidarity. Přichází k nám v našich bližních. V podobenství o posledním soudu říká: *Amen, říkám vám, že cokoli jste udělali pro nejmenšího z těchto mých bratrů, to jste udělali pro mě. Amen, říkám vám, že cokoli jste neudělali pro nejmenšího z nich, to jste neudělali pro mě.*

Nadějně eschatologické výhledy, jaké jsme četli z Janova Zjevení, se týkají i naší současnosti. Bůh má svět ve svých rukou. Ježíšovo *Nebojte se zní i do našeho zakoronavirovaného světa. I v něm platí to, co Pavel píše do Korintu: *Teď poznávám částečně, ale potom poznám plně, tak jako Bůh zná mě. Do té doby nám zůstává víra, naděje a láska, tato trojice; ale největší z nich je láska.** (1.Kor.13.12b,13)

Píseň 440

1. **Ozvi se, Pane můj!** Já toužím znát tvou vůli.
K službě mne připravuj, ať vydám se ti rád.
Ozvi se, Pane můj, po přímé cestě jdu-li, i kdybych tápal snad.
2. Ozvi se, Pane můj! / Co dělat mám, chci znáti, /
a moudrost mi daruj, / abych cíl neztratil. /
Ozvi se, Pane můj, / ať způsobí Duch svatý, / že budu mít dost sil.
3. Ozvi se, Pane můj, / a soustřed' moje smysly /
na pravdivý hlas svůj / a svoje rozkazy. /
Ozvi se, Pane můj! / Ať na to jenom myslím, / co z pravdy přichází.

4. Ozvi se, Pane můj! / Má duše neklidná je; /
ty sám ji proměňuj, / ať uslyší tvůj vzkaz. /
Ozvi se, Pane můj, / veď lidstvo k branám ráje / a oslav se ty v nás.
Pierre Corneille 1656 / K. Trusina

Modlitba: *Děkujeme Ti, Otče náš, za Písmo svaté. Děkujeme Ti, že jeho prostřednictvím i pomocí různých událostí k nám mluvíš. Děkujeme Ti za dar modlitby. Děkujeme, že na modlitbě můžeme myslit na potřeby své i svých bližních. Děkujeme Ti za všechny, kdo v těchto dnech s osobním nasazením pomáhají druhým. Prosíme Tě, dávej sílu lékařům, sociálním pracovníkům, záchranářům, dobrovolníkům a všem dalším, kteří pomáhají druhým lidem. Prosíme Tě za ty, kdo pracují na vývoji léků, které teď tolik potřebujeme. Prosíme Tě o moudrost pro ty, kdo řídí společnost, aby jejich rozhodnutí byla moudrá. Prosíme Tě za ty, kdo se dostávají do těžkých ekonomických situací. Prosíme Tě o sílu, moudrost a pokoru pro nás všechny, kdo v oblastech s životními omezeními žijeme.*

Prosíme Tě, obracej naše oči vzhůru. Očekáváme, Otče, na Tebe. Amen.

Poslání: Lk.12.22-32: Svým učedníkům řekl: „Proto vám pravím: Nemějte starost o život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Život je víc než pokrm a tělo než oděv. Všimněte si havranů: nesejí, nežnou, nemají komory ani stodoly, a přece je Bůh živí. Oč větší cenu máte vy než ptáci! Kdo z vás může jen o píd prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat? Nedokážete-li tedy ani to nejmenší, proč si děláte starosti o to ostatní? Všimněte si lilií, jak rostou: nepředou ani netkají – a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn jako jedna z nich. Jestliže tedy Bůh tak obléká trávu, která dnes je na poli a zítra bude hozena do pece, čím spíše obleče vás, malověrní! A neshánějte se, co budete jíst a co pít, a netrapte se tím. Po tom všem se shánějí lidé tohoto světa. Váš Otec přece ví, že to potřebujete. Vy však hledejte jeho království, a to ostatní vám bude přidáno. Neboj se, malé stádce, neboť vašemu Otci se zalíbilo dát vám království.

Požehnání: Nu.6.24-26 (podle *Dios habla hoy*)

Kéž vám Hospodin žehná a chrání vás;
ať se na vás Hospodin dívá s radostí a ukazuje vám Svou laskavost;
ať se na vás Hospodin dívá s láskou a provází vás pokojem.

Píseň 485

1. Král věčný nás požehnej požehnáním svatým
a všechno nám dobré dej, chudým i bohatým;
račiž nás naplnití svou svatou milostí,
potom k tobě přijít do věčné radosti!
2. Amen, to požehnání / přijdiž na nás všechny, /
abychom po skonání / vešli v ráj nebeský /
a tam s andělskou říší / Boha také ctili; /
dej nám to, ó Ježíši, / Spasiteli milý!
Kliment Ursin Bosák / 1636

Praha, čtvrtek 19.03.2020